

April 2013. De wet die het instituut van het huwelijk openstelt voor homoseksuele koppels wordt in Frankrijk goedgekeurd na 110 uren parlementair debat en manifestaties van honderdduizenden mensen tegen het homohuwelijk. Bij de slogans van deze demonstranten (waaronder ook vertegenwoordigers van extreemrechts), hoorde je «we zijn allen geboren uit een man en een vrouw», maar ook «we willen werk, geen homohuwelijk». In tijden van crisis is het gemakkelijker te insinueren dat de economische noden belangrijker zijn dan het homohuwelijk. Gemakkelijker maar onaanvaardbaar! Er is immers geen «juist moment» voor mensenrechten, of het nu mannen of vrouwen betreft, ongeacht hun afkomst of hun seksuele geaardheid.

Toename van homofoob geweld

We zien in heel Europa een heropleving van homofoob geweld. In Frankrijk hebben de protesten tegen het homohuwelijk en de mediabelangstelling hierrond, zeker een grote rol gespeeld in de legitimatie van en de verscherping van het geweld tegen holebis (zoals de recente aanvallen in Parijs op holebis op de 14de editie van de Printemps des Associations, georganiseerd door het Inter LGBT). In Rusland heeft de Doema onlangs een wet goedgekeurd die elke daad van «propaganda van homoseksualiteit naar minderjarigen toe» bestraft. De LGB' (lesbiennes, homo's, biseksuelen en transseksuelen) in Griekenland zijn, samen met de immigranten, het eerste doelwit van de neonazistische partij Gouden Dageraad.

België is geen uitzondering: hoewel het homohuwelijk en het recht op adoptie door homoseksuele koppels werden goedgekeurd, is ook ons land regelmatig het toneel van homofobe aanvallen. Er waren de homofobe moorden op Ishane Jarfi en Jacques Kotnik in 2012. En dan zwijgen we nog over de dagdagelijkse discriminaties: Het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding heeft 82 dossiers geregistreerd in 2012. Het stelde een duidelijke toename vast van daden van homofoob geweld, soms extreem.

Intimidatie, discriminatie op de arbeidsmarkt en huisvesting zijn schering en inslag voor de LGBT. De omvang ervan is moeilijk te meten omdat deze discriminaties dikwijls verzwegen worden, onder andere wegens de homofobie zelf (weigering van het slachtofferschap, schaamte, het zelf niet erkennen van homoseksualiteit, ...).

Homofobie is ook het voelen hoe men bekeken wordt, het uitgelachen worden, de beledigingen. De seksueel getinte grappen en het hartelijk lachen ermee. De schrik om een gebaar van genegenheid te hebben op een openbare plaats. De angst dat men op het werk zijn of haar seksuele geaardheid kent. Het is ook de moeilijkheid om je seksuele geaardheid te aanvaarden en te dragen. «Homofobie is ook, dat we in een sprookje nooit een spoor vonden van een koppel prinses of prinsessen. Men vraagt aan kinderen om de verschillen te aanvaarden, maar ze groeien op in een hetero gestandaardiseerde wereld waar het bevestigen van zijn homoseksualiteit, biseksualiteit of transseksualiteit zeer moeilijk – en moedig is. «Wat niet normaal is, is dat men homoseksualiteit bekijkt als een verschil», legt een jonge vrouw uit als antwoord op de vraag wat homofobie is in haar ogen.

Homofobie in dienst van het kapitalisme

Homofobie, zoals seksisme of racisme, is één van de beste wapens van het kapitalisme. Het resulteert in een verdeling van arbeiders en arbeidsters en bevordert het bestaan van één enkel gezinsmodel. De familie heeft een sociale functie; ze is in staat de «arbeidskracht» te reproduceren en is verantwoordelijk voor het doorgeven van de waarden en normen die het systeem in stand

houden van de ene generatie op de andere. Deze visie op de familieo behelst een binaire visie van de maatschappij: je bent ofwel man, ofwel vrouw, en in ieder geval heteroseksueel. Het is dus geen toeval dat we net in een periode van economische crisis in heel Europa een toename van homofobie zien.

Geconfronteerd met homofobe aanvallen zijn wetten belangrijk maar niet voldoende. We hebben nog veel andere eisen, buiten de eis het huwelijk voor iedereen open te stellen, blijft er nog heel wat om voor op te komen: de mogelijkheid tot bloeddonaatie en orgaantransplantatie door homoseksuelen, voor de rechten van de transseksuelen (makkelijker veranderen van identiteit, depathologisatie...). We moeten zelf in actie blijven tegen homofobie, transfobie en seksisme, wetten alleen zullen dit niet kunnen stoppen. Ter linkerzijde mogen we de LGB- strijd niet beschouwen als ondergeschikt aan andere gevechten: Aan de slogan «Geen socialisme zonder feminisme, geen feminisme zonder socialisme», moeten de erkenning van LGBT-rechten toevoegen, die evengoed deel zijn van ons socialisme. Het is een centrale kwestie voor ons: we moeten allemaal samen gelijkheid en sociale rechtvaardigheid verdedigen voor iedereen, ongeacht onze eigen afkomst of seksuele geaardheid.

Nederlandse vertaling: Els Goeman